

Б

**ІЗНЕС-
НАВІГАТОР**

W

ISSN 2522-4751 (PRINT)
ISSN 2707-6172 (ONLINE)

ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«МІЖНАРОДНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІЗНЕСУ І ПРАВА»

БІЗНЕС-НАВІГАТОР

Науково-виробничий журнал

Випуск 3 (76) 2024

Видавничий дім
«Гельветика»
2024

Редакційна рада:

Білоусова С.В. – доктор економічних наук, професор;
Левківський К.М. – кандидат історичних наук, доцент;
Шапошников К.С. – доктор економічних наук, професор;
Білоусов О.М. – доктор економічних наук, професор.

Головний редактор:

Прохорчук Світлана Володимирівна – кандидат економічних наук, професор.

Редакційна колегія:

Бойко Євгенія Олександрівна – кандидат економічних наук, доцент;
Борецька Наталія Петрівна – доктор економічних наук, професор;
Лепьохіна Олена Ваславіївна – доктор економічних наук, доцент;
Руснак Алла Валентинівна – доктор економічних наук, доцент;
Полякова Євгенія Сергіївна – кандидат економічних наук, доцент;
Потишняк Олена Миколаївна – доктор економічних наук, професор;
Ткаченко Сергій Анатолійович – доктор економічних наук, професор;
Фокіна-Мезенцева Катерина Володимирівна – доктор економічних наук, доцент;
Шарко Маргарита Василівна – доктор економічних наук, професор;
Шашкова Ніна Ігорівна – доктор економічних наук, доцент;
Стратан Олександр Миколайович – доктор економічних наук, професор (Республіка Молдова).

У журналі опубліковано результати наукових досліджень з питань економіки та управління підприємствами (за видами економічної діяльності), а також економіки природокористування та охорони навколишнього середовища. Рекомендовано для науковців, викладачів, аспірантів, студентів, фахівців у галузі економіки, управління, права державних і місцевих органів самоврядування. Усі права захищені. Повний або частковий передрук і переклади дозволено лише за згодою автора або редакції. При передрукуванні посилатися на «Бізнес-навігатор». Редакція не обов'язково поділяє думку автора і не відповідає за фактичні помилки, яких він припустився.

Реферативні бази даних: Index Copernicus, Google Scholar

**Журнал включено до переліку наукових фахових видань України
в галузі економічних наук (Категорія «Б») на підставі
Наказу МОН України від 2 липня 2020 року № 886 (Додаток № 4)**

Галузь науки: економічні.

**Спеціальності: 051 – Економіка, 071 – Облік і оподаткування,
072 – Фінанси, банківська справа та страхування, 073 – Менеджмент,
075 – Маркетинг, 076 – Підприємництво, торгівля та біржова діяльність.**

**Затверджено до друку та поширення через мережу Інтернет
відповідно до рішення Вченої ради Міжнародного університету бізнесу і права
(протокол від 29.08.2024 р. № 1)**

Науково-виробничий журнал «Бізнес-навігатор»
zareestrovano Міністерством юстиції України
(Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації
серія КВ № 15586-4058ПР від 03.09.2009 року)

Статті у виданні перевірені на наявність плагіату за допомогою
програмного забезпечення StrikePlagiarism.com від польської компанії Plagiat.pl.

© Редакційна колегія, 2024

© Автори статей, 2024

© ЗВО «Міжнародний університет бізнесу і права», 2024

УДК 330.341:635

DOI: <https://doi.org/10.32782/business-navigator.76-6>**Манжос М.М.**

магістрант

*Вінницький національний аграрний університет***Томашук І.В.**

доктор філософії з економіки, доцент

*Вінницький національний аграрний університет*ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-6847-3136>**Manzhos Maksym**

Postgraduate Student

*Vinnitsia National Agrarian University***Tomashuk Inna**

Doctor of Philosophy in Economics, Associate Professor

Vinnitsia National Agrarian University

ВИРОБНИЦТВО ПРОДУКЦІЇ РОСЛИННИЦТВА В УКРАЇНІ: СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

CROP PRODUCTION IN UKRAINE: CURRENT STATE AND DEVELOPMENT PROSPECTS

Стаття присвячена аналізу виробництва продукції рослинництва в Україні. Розглядається сучасний стан виробництва продукції рослинництва в Україні, аналізуються основні тенденції та чинники, що впливають на розвиток цієї галузі. Здійснюється оцінка поточних показників виробництва основних сільськогосподарських культур. Особливу увагу приділено інноваційним технологіям та їхньому впливу на підвищення врожайності і якості продукції рослинницької галузі. Розглядаються проблеми, з якими стикається галузь, включаючи економічні, екологічні та соціальні аспекти, а також пропонуються можливі шляхи їх вирішення. Розглянуто перспективні напрямки підвищення виробництва продукції рослинництва в Україні. Проведені дослідження показали, що виробництво рослинницької продукції в Україні має негативну динаміку. Наведено фактори, які мають негативний вплив на показники врожайності сільськогосподарських культур. Зазначається, що перспективи розвитку виробництва продукції рослинництва в Україні охоплюють впровадження новітніх технологій, оптимізацію посівних площ, вирощування культур орієнтованих на експорт, а також створення кооперативних систем для підвищення ефективності та конкурентоспроможності галузі.

Ключові слова: виробництво, сільське господарство, рослинництво, сталий розвиток, ефективність, земля.

This article is devoted to the analysis of crop production in Ukraine. The article discusses the current state of crop production in Ukraine, analyzes the main trends and factors influencing the development of this industry. An assessment of the current production of key crops is carried out. Particular attention is paid to innovative technologies and their impact on increasing yields and product quality. It examines the challenges faced by the industry, including economic, environmental, and social aspects, and suggests possible solutions. The promising directions of increasing the production of crop production in Ukraine are considered. The carried out studies have shown that the production of crop products in Ukraine has a negative dynamics, the factors influencing the decrease in yields have been investigated. The growing role of the production of organic products is positive in Ukrainian agriculture. It should be noted the significant dependence of agricultural enterprises on the influence of tax, credit, price and financial factors of the macro environment. It is indicated that due to its huge potential, agriculture continues to be a key sector for investment. It was emphasized that Ukrainian agrotechnical companies are developing modern solutions aimed at improving traditional methods of farming and introducing the latest means for organic production. It is noted that at present, there are already new methods of work in agriculture, which involve digital and technological innovations that increase its efficiency. It is indicated that the state financial support of the agricultural industry is characterized by contradictory trends, and its volumes are insufficient and do not take into account the realities of the development of the industry. It was concluded that the significant potential for the development of

crop production lies in the combination of agricultural producers of Ukraine and the EU in production chains and sales channels. This will increase the productivity of the industry through the transfer of advanced EU technologies and practices, increase the scale of activities in the production and processing of agricultural products, and improve access to world markets.

Key words: production, agriculture, crop production, sustainable development, efficiency, land.

Постановка проблеми. Незважаючи на великий потенціал та значні досягнення у сфері виробництва продукції рослинництва в Україні, галузь стикається з рядом викликів та проблем, які потребують уваги та негайного розв'язання. Сьогодні, однією з ключових проблем вирощування сільськогосподарських культур є необхідність постійного вдосконалення технологій та впровадження інновацій для підвищення ефективності виробництва. Дефіцит кваліфікованої робочої сили у сільському господарстві, нестабільність ринків та високі витрати на виробництво також ускладнюють ситуацію. Крім того, необхідно звернути увагу на екологічні аспекти виробництва та розвиток узгоджених стратегій для забезпечення сталого розвитку галузі.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Зважаючи на важливість аграрного сектору для економіки України, а особливо галузі рослинництва, дослідженням теоретичних і практичних аспектів виробництва продукції рослинництва займаються багато науковців, зокрема відомі вітчизняні вчені-економісти: І. Гончарук, І. Томашук [1], М. Денисенко [2], Л. Дорогань-Писаренко, О. Єгорова, І. Панченко [4], С. Засоба [5], О. Захарчук [6], Т. Осташко [7], В. Скрипник [8], Н. Стоволос [9], М. Шульський, Г. Бодак [12] та інші. Однак, не зважаючи на значну кількість досліджень з даного питання, постійні зміни в умовах виробництва та на аграрному ринку, піднімають ряд нових питань в процесах формування та функціонування ринку продукції рослинництва в Україні. Необхідність постійного визначення більш досконалої концепції збалансованого розвитку всіх ланок виробничого процесу з урахуванням передових інновацій, вимагає подальшого дослідження.

Мета статті полягає у проведенні аналізу сучасного стану виробництва продукції рослинництва в Україні, виявленні основних тенденцій та чинників, що впливають на розвиток цієї галузі.

Вклад основного матеріалу дослідження. Україна має родючі ґрунти та сприятливий клімат, володіє величезним потенціалом у галузі рослинництва.

Виробництво рослинницької продукції є ключовою галуззю у сільському господарстві країни, яка має важливе значення як для внутрішнього споживання, так і для експорту.

Крім того, Україна, як аграрна держава, займає важливе місце на світовій карті виробництва рослинницької продукції. Провідні культури, такі як пшениця, ячмінь, кукурудза та соняшник, визначають експортний потенціал країни та сприяють її економічному розвитку. Сучасний стан галузі рослинництва в Україні відзначається незначною позитивною динамікою, але водночас виявлено фактори, що обмежують її розвиток [10]. Війна в Україні негативно вплинула на виробництво та експорт продукції рослинництва. Проте, українські аграрії роблять усе можливе, щоб мінімізувати збитки та продовжувати забезпечувати продовольчу безпеку країни та світу [2].

Україна усвіті займає лідируючі позиції щодо вирощуванням зернових культур, зокрема, пшениці, ячменю, кукурудзи, а також соняшнику та цукрового буряку. Ці культури становлять основу сільськогосподарського виробництва країни і забезпечують її великий експортний потенціал. Технічні культури використовують як сировину для різних галузей промисловості. Кормові культури є основою для виробництва тваринницької продукції [1]. Обсяги вирощування сільськогосподарських культур в Україні у 2018–2023 рр. наведено у табл. 1.

Аналізуючи показники виробництва рослинницької продукції за 2023 рік в порівнянні з 2018 роком, відмічаємо його скорочення по всім видам наведених культур, за винятком картоплі. Даний факт пояснюється несприятливими погодними умовами для виробництва, особливо в південних регіонах України. Наприклад, надмірні опади та посухи спричинили значні збитки в урожаї в ряді областей, що негативно вплинуло на виробництво зернових та інших культур. Для більшої наглядності, динаміка вирощування основних сільськогосподарських культур у 2018–2023 рр. у всіх категоріях господарств, наведена на рис. 1, що відо-

Таблиця 1

Обсяги вирощування основних сільськогосподарських культур, 2018–2023 рр., тис. т

Роки	Зернові та зернобобові культури	Буряк цукровий фабричний	Соняшник	Картопля	Овочеві культури	Плодові та ягідні культури
2018	70057	13968	14165	22504	9440	2571
2019	75143	10205	15254	20269	9688	2119
2020	64933	9150	13110	20838	9653	2024
2021	86010	10854	16392	21356	9935	2235
2022	53864	9942	11329	20900	7512	1995
2023	59772	13130	12760	21359	8297	1996
Відхилення 2023 (+/-) 2018						
X	-10285	-838	-1405	-1145	-1143	-575

Джерело: узагальнено на основі [3]

бражає основні тенденції та зміни у виробництві цих культур протягом зазначеного періоду.

Вирощування сільськогосподарських культур має критичне значення у народному господарстві, що охоплює економічні, соціальні та екологічні аспекти, ключовим елементом якого є стійкий розвиток суспільства. Воно забезпечує базові потреби людей, підтримує економіку, сприяє соціальному благополуччю та допомагає зберегти довкілля.

Продуктивність виробництва продукції рослинництва, зокрема урожайність основних сільськогосподарських культур, дає змогу зробити висновки стосовно ефективності ведення даної галузі (табл. 2).

Дані табл. 2 підтверджують сформульовані вище висновки, щодо ефективності виробництва основних видів продукції рослинництва, де спостерігається зменшення урожайності окремих культур на протязі 2018–2023 років (рис. 2).

Основними сільськогосподарськими культурами в Україні є (табл. 3): зернові культури: пшениця, кукурудза, ячмінь, жито, овес. Посівна площа зернових культур в Україні в 2023 році становила 10985 тис. га, площа буряку цукрового становила 250 тис. га, соняшнику – 5220 тис. га, посівна площа картоплі в Україні в 2023 році становила 1210 тис. га, овочеві культури займали 397 тис. га.

Необхідно відмітити, що українські агрохолдинги мають більш високу ефективність порівняно зі світо-

вими лідерами в рослинницькій галузі за рахунок менших витрат виробництва, а саме використання дешевої робочої сили і низьких орендних ставок на землю. З іншого боку, родючі ґрунти також дають змогу досягти порівняно високої врожайності. Це сприяє збільшенню конкурентоспроможності української рослинницької продукції на міжнародних ринках та підтримує стабільність експортної діяльності [1].

Значною мірою прибутковість аграрних підприємств пояснюється величиною експорту аграрної продукції. Минулі роки характеризувалися підвищенням врожайності зернових та олійних культур в Україні, що сприяло зростанню експорту та доходів від реалізації сільськогосподарської продукції (рис. 3).

Стосовно продукції рослинництва, то Україна утримує перше місце в світі з експорту соняшникової олії, а також є найбільшим виробником цього продукту. Його продажі за кордон приносять 11% від всієї експортної виручки держави. Однак, важливо відзначити, що у зв'язку зі змінами в геополітичній ситуації та економічними факторами, Україна постійно змушена адаптуватися до нових викликів, що може вплинути на динаміку експорту та прибутковість сільськогосподарських підприємств.

Щомісячні обсяги товарної структури зовнішньої торгівлі зернових культур в 2023 р. наведено на рис. 4.

Війна в Україні негативно вплинула на виробництво та експорт продукції рослинництва, проте україн-

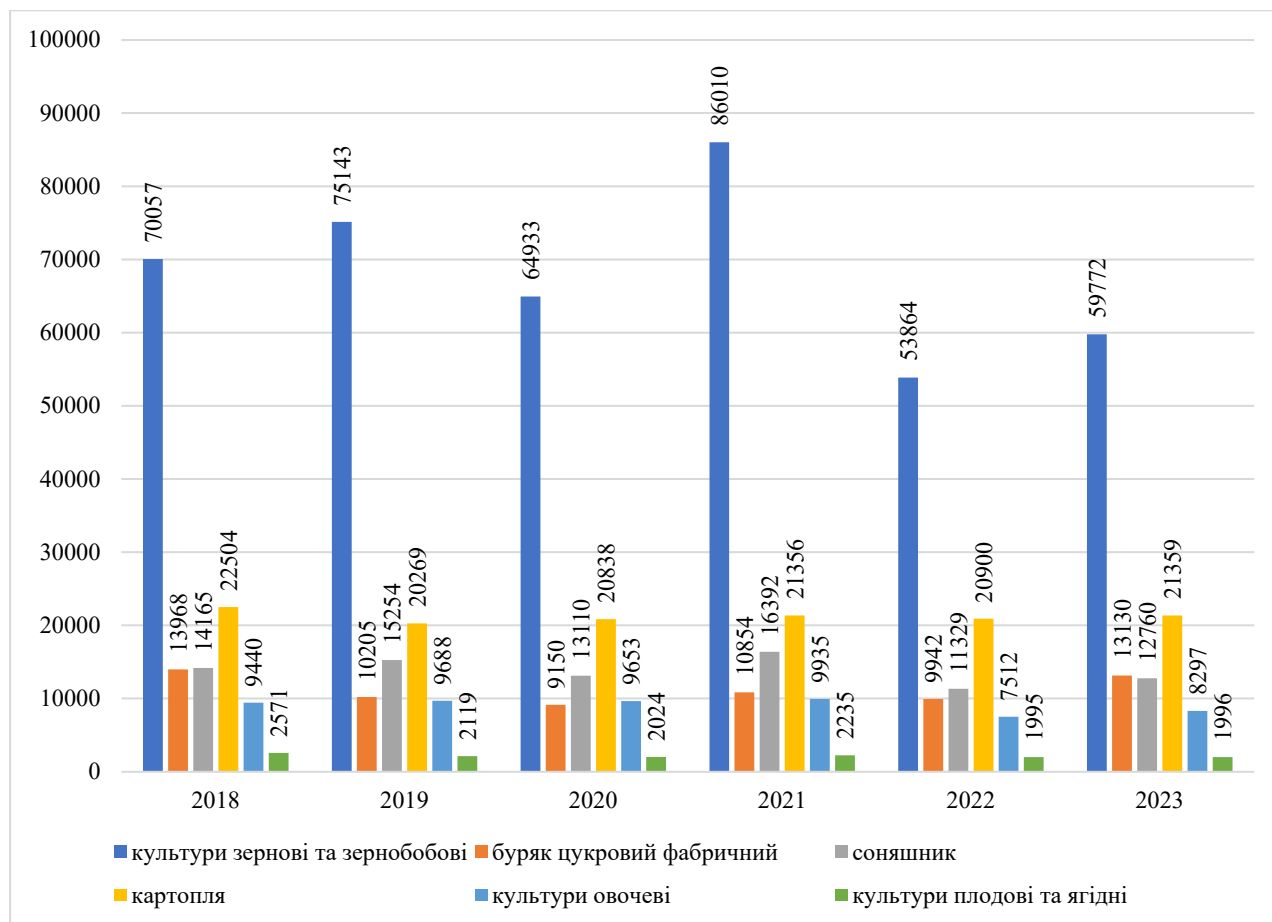

Рис. 1. Динаміка вирощування основних сільськогосподарських культур в Україні, 2018–2023 рр., тис. т
Джерело: узагальнено на основі [3]

Урожайність основних сільськогосподарських культур, 2018–2023 рр., ц/га зібраної площі

Роки	Зернові та зернобобові культури	Буряк цукровий фабричний	Соняшник	Картопля	Овочеві культури	Плодові та ягідні культури
2018	47,4	509	23,0	171	214	128,4
2019	49,1	461	25,6	155	214	108,1
2020	42,5	416	20,2	157	207	105,6
2021	53,9	479	24,6	166	215	117,3
2022	45,8	541	21,6	174	200	116,1
2023	55,2	525	24,5	177	209	119,0
Відхилення 2023 (+/-) 2018						
X	7,8	16	1,5	6	-5	-9,4

Джерело: узагальнено на основі [3]

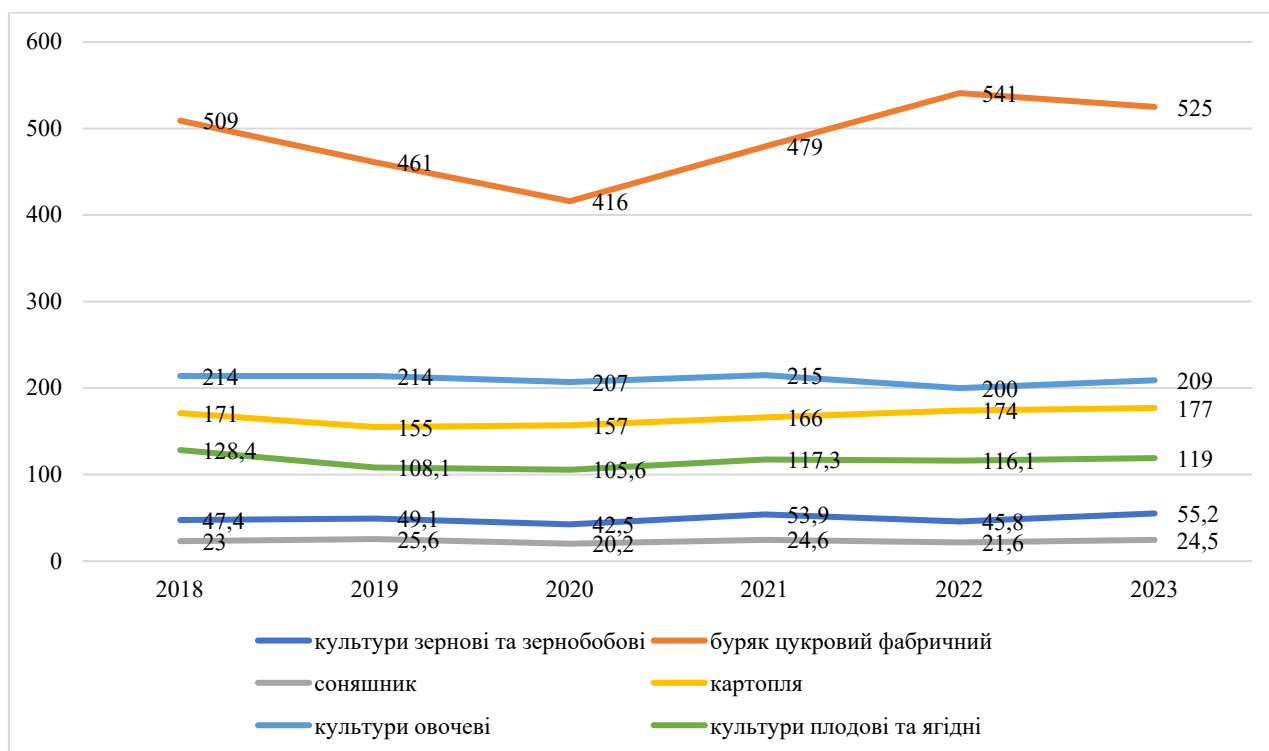

Рис. 2. Динаміка урожайності основних сільськогосподарських культур в Україні, 2018–2023 рр., ц /га

Джерело: узагальнено на основі [3]

ські аграрії докладають зусиль для мінімізації збитків та забезпечення продовольчої безпеки.

Також слід звернути увагу на розвиток фермерських господарств, оскільки тут виникають певні проблеми. Фермери відстають від сучасних тенденцій у впровадженні інноваційних технологій у сільському господарстві, оскільки вони є недосяжними через високу вартість для більшості фермерів. Крім того, відсутність стартового капіталу ускладнює можливість побудови ефективного виробництва. Цю проблему можна вирішити шляхом надання фермерам пільгових кредитів зі зниженими відсотковими ставками. Разом з цим, необхідно забезпечити гарантії щодо збуту сільськогосподарської продукції за вигідними цінами та створити умови, за яких фермерські господарства матимуть можливість модернізувати свою технічну базу [4].

Позитивним у сільському господарстві України є зростання ролі виробництва органічної продукції. Цьому є дві причини. По-перше, в Україні існує велика частка господарств зі значними земельними угіддями, що привертає увагу трейдерів. По-друге, в більшості країн світу частка органічного землеробства становить 5-10%, а в Україні -1%, тому є хороші перспективи росту у даному напрямку [9]. Проте, не зважаючи на потенціал та окремі позитивні тенденції, українське рослинництво, на жаль, зіткнулося з викликами, серед яких недостатній рівень технологічної модернізації, низька ефективність використання ресурсів та проблеми з екологічною безпекою.

Значна увага також надається сталому розвитку та екологічно-орієнтованому сільському господарству. Вимоги європейських стандартів щодо екологічної безпеки продукції вимагають від аграрних підпри-

Показники динаміки посівних площ
основних сільськогосподарських культур в Україні, 2018–2023 рр., тис. га

Роки	Зернові та зернобобові культури	Буряк цукровий фабричний	Соняшник	Картопля	Овочеві культури	Площа насаджень плодкових та ягідних культур
2018	14839	276	6117	1319	439	228
2019	15318	222	5928	1309	452	225
2020	15392	220	6457	1325	464	219
2021	15995	227	6622	1283	460	217
2022	12171	184	5293	1208	378	193
2023	10985	250	5220	1210	397	187
Відхилення 2023 (+/-) 2018						
X	-3854	-26	-897	-109	-42	-41

Джерело: узагальнено на основі [3]

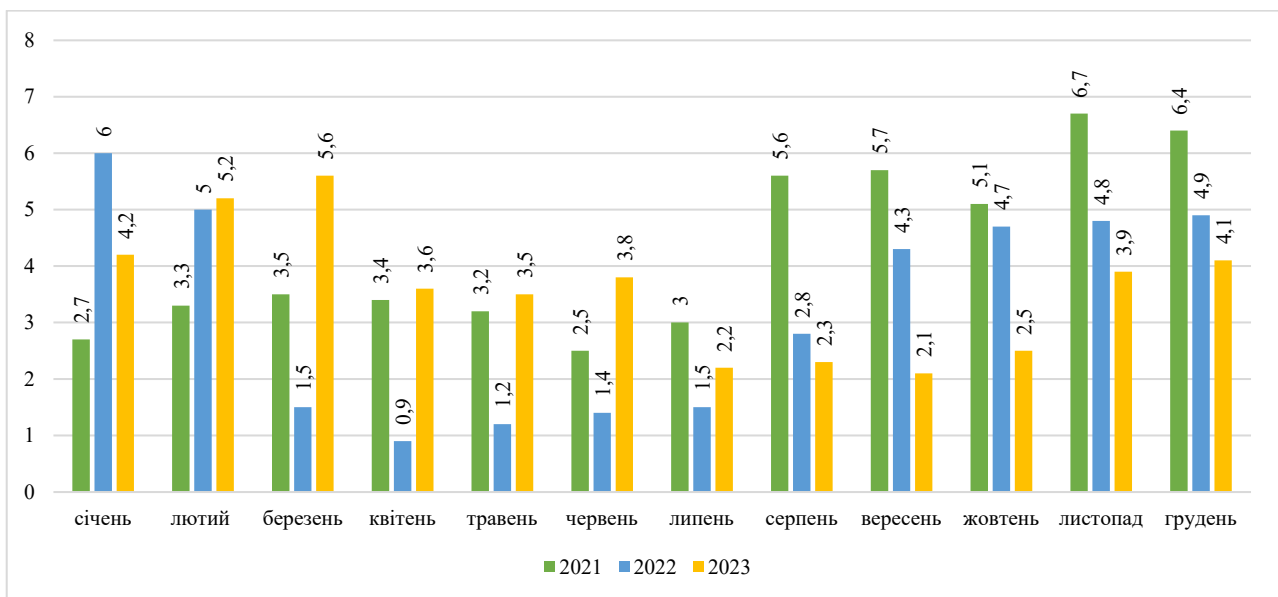

Рис. 3. Український експорт зерна, 2021–2022 рр., млн тонн

Джерело: узагальнено на основі [3]

емств впровадження екологічно чистих технологій виробництва, що сприяє покращенню якості продукції та збереженню навколишнього середовища [5].

Для подальшого розвитку рослинництва в Україні необхідно приділити увагу декільком напрямкам.

– По-перше, це модернізація сільськогосподарських технологій, де впровадження новітніх технологій поливу, захисту рослин, обробітку ґрунту та збирання врожаю дозволить підвищити врожайність та якість продукції.

– По-друге, важливо зосередитися на розвитку органічного виробництва, адже запит споживачів на органічні продукти постійно зростає, тому розширення органічного сектору може стати важливим економічним стимулом.

– По-третє, необхідно звернути увагу на екологічну стійкість виробництва, адже використання екологічно чистих методів обробітку ґрунту та захисту рослин допоможе зберегти навколишнє середовище та забезпечити безпеку для споживачів.

Крім того, розвиток малих та середніх сільськогосподарських підприємств також сприятиме розвитку регіональних економік та зменшенню рівнів безробіття на сільських територіях [7].

Перспективи розвитку виробництва продукції рослинництва в Україні на наступні роки є досить оптимістичними, про що свідчать наступні тенденції:

1) впровадження сучасних технологій, таких як сільськогосподарська робототехніка та автоматизація, дозволить підвищити ефективність, знизити витрати на робочу силу та покращити точність сільськогосподарських операцій;

2) для підвищення ефективності та стабільності рослинницького виробництва важливо зосередитись на оптимізації посівних площ, технологічній модернізації та впровадженні екологічно безпечних методів вирощування культур [12];

3) вирощування експортно-орієнтованих культур, таких як пшениця, ячмінь, кукурудза та соняшник, дозволяє аграрним підприємствам отримувати високі

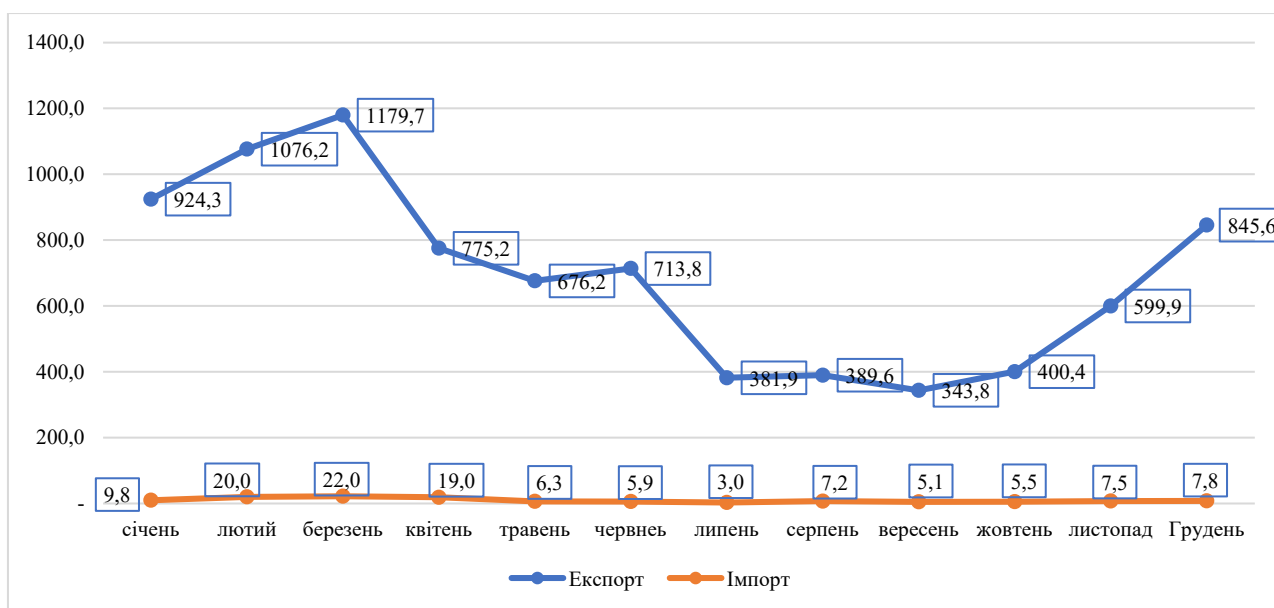

Рис. 4. Щомісячні обсяги товарної структури зовнішньої торгівлі в 2023 році, зернові культури, млн дол. США)

Джерело: узагальнено на основі [3]

прибутки завдяки зростаючому світовому попиту на ці культури;

4) створення кооперативних та інтегрованих систем у виробничо-переробному циклі є ключовим для сталого зростання та підвищення продуктивності галузі рослинництва.

Таким чином, поєднання технологічних інновацій, оптимізація посівних площ, експортної орієнтованості та кооперації дозволить рослинницькому сектору України досягти вищого рівня ефективності та конкурентоспроможності в наступні роки.

У сучасному сільському господарстві вже застосовуються нові методи роботи, в яких використовуються цифрові та технологічні інновації, що підвищують його продуктивність. Використання дронів у землеробстві та загалом у сільському господарстві є одним з найбільш перспективних напрямків цієї технології. Безпілотні літаючі апарати можуть бути ефективно використані для планування та контролю етапів сільськогосподарського виробництва, а також для хімічної обробки посівів та інших рослин. Проте головним критерієм для впровадження безпілотників є їх економічна доцільність [6].

GPS-контроль дозволяє виконати багато операцій, які раніше були неможливі. За допомогою цієї системи можна контролювати наступні параметри: точне місцезнаходження та маршрути руху всієї техніки; споживання палива під час руху, стоянок та робіт на полях, включаючи витрати палива на кожен гектар обробленої землі та інші; час в'їзду і виїзду з поля, тривалість простой і виконання польових завдань; площу оброблених ділянок полів і багато іншого [8].

Крім цього, система має можливість: створювати картографічні зображення полів або імпортувати їх з інших програм для картографування; вести облік історії обробітку полів та сівозміну сільськогосподарських культур; автоматично розпізнавати навісне обладнання та визначати вид виконуваних робіт; автоматично іден-

тифікувати водіїв для обліку часу робіт; встановлювати ціни на роботи для попередніх розрахунків вартості виконаних робіт; порівнювати заплановані польові роботи з фактично виконаними [11].

Узагальнюючи, виробництво рослинницької продукції в Україні має значний потенціал для подальшого розвитку. Шлях до досягнення цієї мети лежить через модернізацію технологій, розвиток органічного виробництва, збереження екологічної стійкості та підтримку малих та середніх підприємств. З правильними стратегіями та інвестиціями, Україна може стати значно важливішим гравцем на світовому ринку рослинницької продукції. Алгоритм стратегічного управління розвитком сільськогосподарських підприємств наведено на рис. 5, який передбачає ефективність розподілу ресурсів, визначення інвестиційної привабливості галузі та інше.

Українське рослинництво має всі можливості для подальшого розвитку та зміцнення своїх позицій на світовому ринку. Завдяки сприятливим природно-кліматичним умовам, кваліфікованим кадрам, впровадженню нових технологій та державній підтримці, Україна має великі перспективи стати одним із світових лідерів з виробництва та експорту високоякісної продукції рослинництва.

Зростаючий попит на високоякісну та екологічно чисту продукцію стимулює виробників до впровадження стандартів якості та безпеки харчових продуктів. Це відкриває нові можливості для експорту та збільшення прибутків.

Висновки. Аналіз динаміки виробництва сільськогосподарських культур за 2018–2023 роки показує скорочення обсягів виробництва більшості культур, за винятком картоплі, що пояснюється несприятливими погодними умовами та зменшення посівних площ через військовий стан. Проте, позитивними тенденціями є зростання ролі виробництва органічної продукції

Рис. 5. Алгоритм стратегічного управління розвитком сільськогосподарських підприємств

Джерело: узагальнено за результатами дослідження

та впровадження сучасних технологій у сільське господарство. Для подальшого розвитку рослинництва в Україні важливо зосередитися на модернізації технологій, розвитку органічного виробництва, екологічній стійкості виробництва та підтримці малих та середніх сільськогосподарських підприємств. Перспективи роз-

витку виробництва продукції рослинництва в Україні включають впровадження сучасних технологій, оптимізацію посівних площ, вирощування експортно-орієнтованих культур та створення кооперативних систем для підвищення ефективності та конкурентоспроможності галузі.

Список використаних джерел:

1. Гончарук І.В., Томашук І.В. Вплив інноваційних процесів на підвищення конкурентоспроможності сільськогосподарських підприємств. *Економіка, фінанси, менеджмент: актуальні питання науки і практики*. 2023. № 1 (63). С. 30–47.
2. Денисенко М.П., Новіков Д.В. Сучасний стан та перспективи розвитку сільського господарства України. *Агросвіт*. 2019. № 12. С. 15–21.
3. Державна служба статистики України. Офіційний сайт. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua/>
4. Дорогань-Писаренко Л.О., Єгорова О.В., Панченко І.Г. Особливості аналізу ефективності впровадження технологічних інновацій в сільському господарстві. *Наука та інновації*. 2020. Т. 16. № 3. С. 27–38.
5. Засоба С.М. Поточний стан і перспективи розвитку агропромислового сектору України. *Український журнал прикладної економіки та техніки*. 2020. № 2. С. 402–409.
6. Захарчук О.В. Сучасний стан та перспективи розвитку основних виробничих засобів сільського господарства. *Економіка АПК*. 2019. № 11. С. 49–57.
7. Осташко Т.О. Сільськогосподарський експорт України в умовах війни і шляхи його відновлення. *Економіка України*. 2022. Вип. 5. URL: http://economyukr.org.ua/docs/EU_22_05_026_uk.pdf

8. Скрипник В.В. Інноваційний розвиток аграрних підприємств України: сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку. *Економічний вісник Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут»*. 2021. № 20. С. 27–32.

9. Стоволос Н.Б. Модель формування загальнодержавної системи виробництва органічної продукції. *Вісник ЖДТУ. Серія: Економічні науки*. 2014. № 4 (70). С. 98–102.

10. Томашук І.В. Вплив агропромислової інтеграції на підвищення ефективності виробництва та переробки сільськогосподарської продукції. *Управління змінами та інновації*. 2023. № 5. С. 33–43.

11. Томашук І.В., Томашук І.О. Теоретико-організаційні аспекти механізму кредитування аграрних підприємств. *Економічний дискурс*. 2021. Випуск 4. С. 64–78.

12. Шульський М.Г., Бодак Г.І. Сучасний стан сільського господарства в Україні. *Науковий вісник ЛНУВМБТ імені С.З. Гжицького*. 2011. Том 13. № 2 (48). Ч. 3. С. 145–148.

References:

1. Honcharuk I.V., Tomashuk I.V. (2023). Vplyv innovatsiinykh protsesiv na pidvyshchennia konkurentospromozhnosti silskohospodarskykh pidpriemstv [The Impact of Innovation Processes on Increasing the Competitiveness of Agricultural Enterprises]. *Ekonomika, finansy, menedzhment: aktualni pytannia nauky i praktyky – Economics, Finance, Management: Current Issues of Science and Practice*, vol. 1(63), pp. 30–47. (in Ukrainian)

2. Denysenko M.P., Novikov D.V. (2019). Suchasnyi stan ta perspektyvy rozvytku silskoho gospodarstva Ukrainy [Current state and prospects of development of agriculture in Ukraine]. *Ahrosvit – Agrosvit*, vol. 12, pp. 15–21. (in Ukrainian)

3. Derzhavna sluzhba statystyky Ukrainy. Ofitsiynyi sait [State Statistics Service of Ukraine. Official website]. Available at: <https://www.ukrstat.gov.ua/> (in Ukrainian)

4. Dorohan-Pysarenko L.O., Yehorova O.V., Panchenko I.H. (2020). Osoblyvosti analizu efektyvnosti vprovadzhennia tekhnolohichnykh innovatsii v silskomu gospodarstvi [Features of the analysis of the effectiveness of the introduction of technological innovations in agriculture]. *Nauka ta innovatsii – Science and innovation*, vol. 16 (3), pp. 27–38. (in Ukrainian)

5. Zasoba S.M. (2020). Potochnyi stan i perspektyvy rozvytku ahropromyslovoho sektoru Ukrainy [Current state and prospects for the development of the agro-industrial sector of Ukraine]. *Ukrainskyi zhurnal prykladnoi ekonomiky ta tekhniky – Ukrainian Journal of Applied Economics and Technology*, vol. 2, pp. 402–409. (in Ukrainian)

6. Zakharchuk O.V. (2019). Suchasnyi stan ta perspektyvy rozvytku osnovnykh vyrobnychykh zasobiv silskoho gospodarstva [Current state and prospects for the development of the main production means of agriculture]. *Ekonomika APK – Economics of the agro-industrial complex*, vol. 11, pp. 49–57. (in Ukrainian)

7. Ostashko T.O. (2022). Silskohospodarskyi eksport Ukrainy v umovakh viiny i shliakhy yoho vidnovlennia [Ukraine's Agricultural Exports in the Conditions of War and Ways to Restore It]. *Ekonomika Ukrainy – Economy of Ukraine*, vol. 5. Available at: http://economyukr.org.ua/docs/EU_22_05_026_uk.pdf (in Ukrainian)

8. Skrypnyk V.V. (2021). Innovatsiinyi rozvytok ahrarynykh pidpriemstv Ukrainy: suchasnyi stan, problemy ta perspektyvy rozvytku [Innovative Development of Agricultural Enterprises of Ukraine: Current State, Problems and Prospects of Development]. *Ekonomichnyi visnyk Natsionalnoho tekhnichnoho universytetu Ukrainy «Kyivskyi politekhnichnyi instytut» – Economic Bulletin of the National Technical University of Ukraine «Kyiv Polytechnic Institute»*, vol. 20, pp. 27–32. (in Ukrainian)

9. Stovolos N.B. (2014). Model formuvannia zahal'noderzhavnoi systemy vyrobnytstva orhanichnoi produktsii [Model of formation of the national system of organic production]. *Visnyk ZhDTU. Seriya: Ekonomichni nauky – Visnyk ZSTU. Series: Economic Sciences*, vol. 4 (70), pp. 98–102. (in Ukrainian)

10. Tomashuk I.V. (2023). Vplyv ahropromyslovoi intehtratsii na pidvyshchennia efektyvnosti vyrobnytstva ta pererobky silskohospodarskoi produktsii [The Impact of Agro-Industrial Integration on Improving the Efficiency of Production and Processing of Agricultural Products]. *Upravlinnia zminamy ta innovatsii – Change Management & Innovation*, vol. 5, pp. 33–43. (in Ukrainian)

11. Tomashuk I.V., Tomashuk I.O. (2021). Teoretyko-orhanizatsiyni aspekty mekhanizmu kredyтування ahrarynykh pidpriemstv [Theoretical and Organizational Aspects of the Mechanism for Crediting Agricultural Enterprises]. *Ekonomichnyy dyskurs – Economic Discourse*, vol. 4, pp. 64–78. (in Ukrainian)

12. Shulskyi M.H., Bodak H.I. (2011). Suchasnyi stan silskoho gospodarstva v Ukraini [Current state of agriculture in Ukraine]. *Naukovyi visnyk LNUVMBT imeni S.Z. Hzytskoho – Scientific Bulletin of LNUVMBT named after S.Z. Gzhitsky*, vol. 2 (48), pp. 145–148. (in Ukrainian)

ЗМІСТ

Гринько Т.В., Петриняк У.Я., Артемчук А.І. ВПЛИВ ДИДЖІТАЛІЗАЦІЇ НА КРЕАТИВНІСТЬ БІЗНЕС-ТЕНДЕНЦІЙ.....	3
Бишовець Є.В., Россоха В.В. ОСОБЛИВОСТІ ІНТЕРНЕТ-МАРКЕТИНГУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....	8
Ярема Я.Р., Андрущакевич К.О. ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ПОДАТКОВОЇ ПОЛІТИКИ: ВІДНОВЛЕННЯ ПІСЛЯ ВІЙНИ.....	13
Шкарупа О.В., Власенко Д.О., Македон Г.М. ПРОБЛЕМИ МОДЕРНІЗАЦІЇ ТРАНСПОРТНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПІДПРИЄМСТВ В АГРАРНОМУ СЕКТОРІ ЕКОНОМІКИ.....	19
Лукашик В.В. ОБЛІКОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АГРАРНОГО БІЗНЕСУ В УМОВАХ ВІЙНИ.....	26
Манжос М.М., Томашук І.В. ВИРОБНИЦТВО ПРОДУКЦІЇ РОСЛИННИЦТВА В УКРАЇНІ: СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ.....	31
Ищейкін Т.Є., Прийдак М.Д., Овчаренко П.Є. ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ТА ПРОБЛЕМИ ВІДНОВЛЕННЯ ЛЮДСЬКОГО КАПІТАЛУ В УМОВАХ ВОЄННОГО ЧАСУ.....	39
Кріль Я.Я. ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ ПОДАТКОВИХ СИСТЕМ ЗА ДОПОМОГОЮ ТЕХНОЛОГІЇ БЛОКЧЕЙНУ.....	48
Карпенко Є.А., Копайгора І.С., Карпенко В.С. МАЛІ ПІДПРИЄМСТВА: ФІНАНСОВИЙ СТАН В УМОВАХ ВІЙНИ ТА МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД ОПОДАТКУВАННЯ.....	54
Терлецька Ю.О. БІЗНЕС-СТІЙКІСТЬ СУБ'ЄКТА ГОСПОДАРЮВАННЯ: ОСОБЛИВОСТІ ПРОЦЕСУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТА ПРІОРИТЕТИ УПРАВЛІННЯ.....	60
Taraniuk Leonid, Taraniuk Karina, Demikhov Oleksii FEATURES OF ATTRACTING FOREIGN INVESTMENTS IN THE ECONOMY OF UKRAINE IN THE CONDITIONS OF ITS POST-WAR DEVELOPMENT.....	65
Череп О.Г., Бехтер Л.А. РОЛЬ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ДІДЖИТАЛІЗАЦІЇ.....	71
Holovachko Vasyl, Taranenko Sergiy, Zaborskyi Leonid NEW CONCEPTS FOR THE DEVELOPMENT OF ALTERNATIVE ENERGY HUBS IN THE DIGITAL ECONOMY.....	76
Мельник Б.Ю., Кушнеренко С.М., Левковська Т.А. МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙ В ЦИФРОВУ ЕКОНОМІКУ.....	81
Станкевич І.В., Сакун Г.О., Двоєнкін Є.М. РИЗИКООРІЄНТОВАНИЙ ПІДХІД ДО УПРАВЛІННЯ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ОРГАНІЗАЦІЙ У СУЧАСНИХ УМОВАХ.....	87
Канигін С.М. РОЗРОБКА АЛГОРИТМІЧНИХ ТОРГОВИХ СТРАТЕГІЙ З ВИКОРИСТАННЯМ ГЕНЕТИЧНИХ АЛГОРИТМІВ.....	92
Коверга Д.О. МАРКЕТИНГ-ЛОГІСТИКА ТА ЇЇ РОЛЬ В СУЧАСНИХ УМОВАХ.....	99
Охріменко А.Г., Опанасюк Н.А., Кулик М.В. ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНИЙ МЕХАНІЗМ ФУНКЦІОНУВАННЯ СУБ'ЄКТІВ ТУРИЗМУ ТА ГОСТИННОСТІ В УМОВАХ СИСТЕМНИХ КРИЗ.....	104

Пернарівський О.В., Підсосонна Я.Г. СЕЛЕКТИВНІ РИЗИКИ ВКЛАДНИКІВ ВІТЧИЗНЯНИХ БАНКІВ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....	111
Kramskiy Serhii, Zakharchenko Oleg, Oleksandr Darushin OPTIONAL MECHANISM FOR FORMATION OF FREIGHT BUSINESS STRATEGIES OF SHIPPING COMPANIES.....	116
Антонюк К.Г. ПЕРЕДУМОВИ ТА ФАКТОРИ РОЗВИТКУ ГАСТРОНОМІЧНОГО ТУРИЗМУ.....	124
Нагара М.Б. СИНЕРГІЯ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ТА ЦИРКУЛЯРНOSTІ В СУЧАСНІЙ ЕКОНОМІЧНІЙ СИСТЕМІ: СТРАТЕГІЧНІ АСПЕКТИ ТА ІНСТРУМЕНТИ РЕАЛІЗАЦІЇ.....	129
Добровольський В.В. ТЕОРЕТИЧНЕ ПІДґРУНТЯ РОЗВИТКУ ЕКОЛОГІЧНОГО МАРКЕТИНГУ.....	135
Леонідов І.Л. ЯКІСНІ ОЗНАКИ АТРИБУТІВ ПРИВЛАСНЕННЯ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО ПРОДУКТУ.....	140
Рожко О.Д., Нестеров Є.В. РОЗБУДОВА СИСТЕМИ ПУБЛІЧНИХ ФІНАНСІВ ЯК УМОВА ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ ДО ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ	146
Romaniukha Daria, Flehantova Anna STATISTICAL ANALYSIS OF THE INFLUENCE OF TNC ON THE FUNCTIONING OF NATIONAL ECONOMICS ON THE GLOBAL MARKET.....	153
Вдовиченко А.М. МОДЕЛІ ТРАНСФОРМАЦІЇ БІЗНЕСУ ДРУКОВАНИХ МЕДІА В ЕПОХУ ДІДЖИТАЛІЗАЦІЇ.....	163
Bogatska Nataliia INVESTMENTS IN SOCIAL BUSINESS: FUNDRAISING AND CROWDFUNDING.....	168
Kudriashov Yevhenii EFFICIENCY AND PRIORITY AREAS FOR DEVELOPMENT OF STRATEGIC MANAGEMENT OF THE TOURIST DESTINATION KYIV IN THE CONDITIONS OF COVID-19 PANDEMIC AND MARTIAL LAW.....	173
Тіщенко Є.О. ІНСТИТУЦІЙНІ ЗАСАДИ ВІДНОВЛЕННЯ ТА РЕКОНСТРУКЦІЇ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ.....	179
Кабаненко А.О., Прохорчук С.В. СУТНІСТЬ РИЗИКІВ У ПІДПРИЄМНИЦЬКІЙ ДІЯЛЬНОСТІ.....	187
Хасцька О.П., Бабій І.І. ЦИФРОВІ ІННОВАЦІЇ В АГРАРНОМУ СЕКТОРІ: АНАЛІЗ ЕФЕКТИВНОСТІ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ВПРОВАДЖЕННЯ В УКРАЇНІ.....	191
Chernenko Yuri RISK MANAGEMENT IN UTILITY SERVICES	198
Kniazieva Tetiana, Maryna Anna FORMATION OF THE MARKET CONDITIONS AT THE PRESENT STAGE: THEORETICAL ASPECT.....	203
Маковоз О.С., Лисенко С.М. ПРОЄКТНИЙ ПІДХІД ДО ОЦІНКИ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ.....	209
Рекуненко І.І., Борсук І.Д., Павленко О.О. АДАПТАЦІЯ СТРАТЕГІЙ HR ВІДПОВІДНО ДО СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНОГО КОНТЕКСТУ УКРАЇНИ.....	214
Тарасов С.Ю. ВПЛИВ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА УПРАВЛІННЯ ЗМІНАМИ ТА РОЗВИТОК ІННОВАЦІЙНОЇ КУЛЬТУРИ.....	221
Boldov Andriy FINANCIAL DIGITALIZATION: ROLE AND SIGNIFICANCE FOR BANKING SERVICES.....	227

Волощук Т.В. HORIZON EUROPE: БЮДЖЕТ ЄС ЯК РЕСУРС ДЛЯ РОЗВИТКУ ДОСЛІДЖЕНЬ ТА ІННОВАЦІЙ.....	232
Губіна О. Ю. ДЕТІНІЗАЦІЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ: ПОНЯТТЯ, ФАКТОРИ ТА МЕТОДИ ВИЗНАЧЕННЯ.....	238
Paliienko Tetiana CLUSTERIZATION OF INTERPRETATIONS OF THE CATEGORY “INNOVATION” AS A FACTOR OF ECONOMIC DEVELOPMENT.....	244
Гаврилко Т.О., Доманська О.М. ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО БІЗНЕС-ЛАНДШАФТУ.....	249
Юрганов М.Д. ЕВОЛЮЦІЯ ПОНЯТТЯ УПРАВЛІННЯ ЛЮДСЬКИМИ РЕСУРСАМИ.....	256
Skorobogatova Natalia ACCOUNTING AND ANALYTICAL SUPPORT FOR INVESTMENT IN INNOVATION: NATIONAL AND INTERNATIONAL STANDARDS.....	262
Пігуль О.В., Глух В.П МЕТОДОЛОГІЯ ОЦІНКИ УПРАВЛІННЯ БУДІВЕЛЬНИМИ ПРОЄКТАМИ В КОНТЕКСТІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ.....	267
Василенко С.В. РОЛЬ МАРКЕТИНГОВОЇ ПОЛІТИКИ РОЗПОДІЛУ В ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ КРАЇНИ.....	274
Лемішовська О.С., Дунаєвська А.В. НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ВЕДЕННЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ РОЗРАХУНКІВ З ОПЛАТИ ПРАЦІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ.....	278
Ліпич Л.Г. ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ПЕРЕВАГ ТА НЕДОЛІКІВ ДИСТАНЦІЙНОЇ РОБОТИ ДЛЯ РОБОТОДАВЦЯ ТА ПРАЦІВНИКА	285
Пилипченко О.О. МІГРАЦІЙНА ПОЛІТИКА В ЧАСИ НЕЗАЛЕЖНОСТІ.....	291
Захаров Д.С. ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ ТА МІСЬКИЙ ГРОМАДСЬКИЙ ТРАНСПОРТ УКРАЇНИ.....	300
Тимкович О.І., Возна Л.Б. ХАРАКТЕРИСТИКА ФАКТОРІВ ВПЛИВУ НА МОТИВАЦІЮ ПЕРСОНАЛУ В УМОВАХ ЕКОНОМІЧНОЇ ТУРБУЛЕНТНОСТІ.....	306
Андрушкевич Н.В., Іськів М.З., Городецький Т.І. ФОРМУВАННЯ ТА ОПТИМІЗАЦІЯ ПРОГРАМ СТРАТЕГІЧНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА.....	311
Kulik Anna, Smyrnova Iryna, Haidarzhy Anzhela EFFECTIVENESS OF PERSONALIZED ADVERTISING IN DIGITAL MARKETING.....	316
Сєвідова І.О., Сусіденко О.В. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ВПРОВАДЖЕННЯ ФІНАНСОВОГО ОБЛІКУ ДЛЯ МАЛОГО ТА СЕРЕДНЬОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ.....	321
Швагірев М.Д. ЕФЕКТИВНА ВЗАЄМОДІЯ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ТЕХНОЛОГІЧНИХ СИСТЕМ ЗІ СПОЖИВАЧАМИ НА ОСНОВІ ВИЗНАЧЕННЯ ОПТИМАЛЬНОЇ ПОСЛІДОВНОСТІ ЗАМОВЛЕНЬ.....	325
Rosokhata Anna, Matvieieva Yuliia, Bolotna Tetiana ANALYSIS AND MULTI-CRITERIA OPTIMIZATION OF INVESTMENT SUPPORT OF THE WASTE MANAGEMENT SYSTEM FOR ENERGY.....	329
Бутенко В.М., Мацола О.А. УПРАВЛІННЯ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА НА ОСНОВІ ЕФЕКТИВНОЇ СИСТЕМИ МИТНОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ.....	336
Максютенко І.Є. РЕАЛІЗАЦІЯ МАРКЕТИНГУ ВЗАЄМОВІДНОСИН ЧЕРЕЗ АЙДЕНТИКУ БРЕНДУ.....	343

Польова О.Л. ІНВЕНТАРИЗАЦІЯ ЛІСІВ: ОБЛІКОВО-ПРАКТИЧНИЙ АСПЕКТ.....	348
Шпикуляк О.Г., Шеленко Д.І. ОРГАНІЗАЦІЙНО-ІНСТИТУЦІЙНА АДАПТАЦІЯ АГРАРНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА ДО ЗАСАД ЄВРОПЕЙСЬКОГО ЗЕЛЕНОГО КУРСУ В УМОВАХ МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ.....	352
Filatova Hanna, Kravchenko Olena, Ovcharova Nataliia DYNAMICS OF PUBLIC INTEREST IN PUBLIC DEBT MANAGEMENT IN THE CONTEXT OF ENSURING ECONOMIC SECURITY.....	361
Васютинська Л.А. ІННОВАЦІЙНЕ ПІДПРИЄМНИЦТВО КРИЗЬ ПРИЗМУ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ ЗНАНЬ.....	369
Гладинець Н.Ю., Кузьменко В.М. ТЕОРЕТИЧНА СУТНІСТЬ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНОГО МЕХАНІЗМУ.....	374
Єрко І.В. АНАЛІЗ І ДИНАМІКА РОЗВИТКУ СУБ'ЄКТІВ ТУРИСТИЧНОЇ ІНДУСТРІЇ: ЕКОНОМІЧНА СКЛАДОВА.....	382
Запухляк В.М., Бойда С.В. СИТУАЦІЙНИЙ ПІДХІД В УПРАВЛІННІ ПЕРСОНАЛОМ СУЧАСНИХ БІЗНЕС-СТРУКТУР.....	390
Петько С.М. ЕКОНОМІЧНИЙ ДИСКУРС ТЕОРЕТИЧНИХ ЗАСАД РОЗУМІННЯ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ.....	395
Багорка М.О., Складенко К.В., Приходько А.В. СТРАТЕГІЧНІ ЗМІНИ НА ОСНОВІ ПОШУКУ ОПТИМАЛЬНОЇ ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ СТРУКТУРИ ПІДПРИЄМСТВА.....	403
Гринчишин Я.М. ІНСАЙДЕРСЬКА ІНФОРМАЦІЯ ТА ЇЇ РОЛЬ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ЕФЕКТИВНОГО ФУНКЦІОНУВАННЯ РИНКУ ІНВЕСТИЦІЙНИХ ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ.....	410
Котковський В.Р., Самородов Б.В., Чхейло А.А. УПРАВЛІННЯ КОРПОРАТИВНИМИ ПРОЦЕСАМИ В УМОВАХ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ: ГНУЧКА СТРАТЕГІЯ БІЗНЕСУ ЯК СПОСІБ АДАПТАЦІЇ ДО КРИЗОВИХ ЯВИЩ.....	417
Кубліцька О.В. ТЕНДЕНЦІЇ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТРАТЕГІЧНОЇ СТІЙКОСТІ РИНКУ ЕЛЕКТРОННОЇ КОМЕРЦІЇ В УКРАЇНІ.....	425
Смолич Д.В. МЕТОДИ ОЦІНКИ СТАНУ ТА ДИНАМІКИ РОЗВИТКУ НЕУРЯДОВИХ ОРГАНІЗАЦІЙ.....	431
Буняк Н.М. ОБІРУНТУВАННЯ СТРАТЕГІЇ ВПРОВАДЖЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНИХ ЗМІН НА ПІДПРИЄМСТВІ.....	437
Китайчук Т.Г. РОЛЬ ЕТИКИ БУХГАЛТЕРА У ПОВОЄННІЙ ВІДБУДОВІ УКРАЇНИ.....	442
Конюхов В.С. КОНЦЕПТУАЛІЗАЦІЯ ОБЛІКУ І АУДИТУ МАРКЕТИНГОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ ТОРГІВЛІ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ.....	447
Пороскун С.С. ПОБУДОВА МЕХАНІЗМУ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ СУМСЬКОГО РЕГІОНУ В ПІСЛЯВОЄННИЙ ПЕРІОД.....	454
Седіков Д.В., Асауленко Н.В. ЦИФРОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ ЯК СУЧАСНИЙ ТРЕНД РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА.....	459

Синюк О.В. ОГЛЯД ПІДХОДІВ ДО ВИЗНАЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ СУТНОСТІ ПОНЯТТЯ “СОЦІАЛЬНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ”.....	466
Топорков О.Р. ІНТЕРНАЦІОНАЛІЗАЦІЯ МАЛИХ ВЕНЧУРНИХ КОМПАНІЙ: 30 РОКІВ ДОСЛІДЖЕНЬ.....	472
Бондар О.В., Фокіна-Мезенцева К.В. КОНЦЕПТУАЛІЗАЦІЯ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ У МІЖНАРОДНОМУ БІЗНЕСІ.....	477
Красношапка А.В. Фокіна-Мезенцева К.В. ОСНОВНІ ВИКЛИКИ ТА ПРОБЛЕМИ СТАРТАП-ПРОЄКТІВ У СУЧАСНОМУ БІЗНЕС-СЕРЕДОВИЩІ.....	487
Ільчов А.І. ЕКОНОМІКО-ОРГАНІЗАЦІЙНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ГРОМАДСЬКОГО ТРАНСПОРТУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....	492

CONTENTS

Hrynko Tetyana, Petrynyak Ulyana, Artemchuk Andriy THE INFLUENCE OF DIGITALIZATION ON THE CREATIVITY OF BUSINESS TRENDS.....	3
Byshovets Yevheniia, Rossokha Volodymyr INTERNET MARKETING PECULIARITIES IN TIMES OF WAR.....	8
Yarema Yaroslav, Andrushchakevych Karina TRENDS IN TAX POLICY DEVELOPMENT: RECOVERY AFTER THE WAR.....	13
Shkarupa Olena, Vlasenko Dmytro, Makedon Halyna PROBLEMS OF MODERNIZING TRANSPORT SUPPORT FOR ENTERPRISES IN THE AGRICULTURAL SECTOR OF THE ECONOMY.....	19
Lukashyk Valeria ACCOUNTING SUPPORT OF AGRICULTURAL BUSINESS DURING THE WAR.....	26
Manzhos Maksym, Tomashuk Inna CROP PRODUCTION IN UKRAINE: CURRENT STATE AND DEVELOPMENT PROSPECTS.....	31
Ishcheikin Tymur, Priyda Mikita, Ovcharenko Polina PROSPECTS OF DEVELOPMENT AND PROBLEMS OF RESTORATION OF HUMAN CAPITAL IN WARTIME CONDITIONS.....	39
Kril Yaroslava DIGITAL TRANSFORMATION OF TAX SYSTEMS USING BLOCKCHAIN TECHNOLOGY.....	48
Karpenko Yevheniia, Kopaihora Ilona, Karpenko Vladyslav SMALL ENTERPRISES: FINANCIAL CONDITION IN THE CONDITIONS OF WAR AND INTERNATIONAL EXPERIENCE OF TAXATION.....	54
Terletska Yuliya BUSINESS SUSTAINABILITY OF THE BUSINESS ENTITY: FEATURES OF THE SECURITY PROCESS AND MANAGEMENT PRIORITIES.....	60
Taraniuk Leonid, Taraniuk Karina, Demikhov Oleksii FEATURES OF ATTRACTING FOREIGN INVESTMENTS IN THE ECONOMY OF UKRAINE IN THE CONDITIONS OF ITS POST-WAR DEVELOPMENT.....	65
Cherep Oleksandr, Bekhter Lilija THE ROLE OF PERSONNEL MANAGEMENT IN ENSURING THE COMPETITIVENESS OF INDUSTRIAL ENTERPRISES IN THE CONDITIONS OF DIGITALIZATION	71
Holovachko Vasyl, Taranenko Sergiy, Zaborskyi Leonid NEW CONCEPTS FOR THE DEVELOPMENT OF ALTERNATIVE ENERGY HUBS IN THE DIGITAL ECONOMY.....	76
Melnyk Bogdan, Kushnerenko Serhii, Levkovska Tetyana INTERNATIONAL EXPERIENCE OF STATE REGULATION OF INVESTMENTS IN THE DIGITAL ECONOMY.....	81
Stankevych Iryna, Sakun Hanna, Dvoyenkin Yevhen RISK-ORIENTED APPROACH TO THE MANAGEMENT OF FOREIGN ECONOMIC ACTIVITY OF ORGANIZATIONS IN MODERN CONDITIONS.....	87
Kanyhin Serhii DEVELOPING ALGORITHMIC TRADING STRATEGIES USING GENETIC ALGORITHMS.....	92
Koverha Dmytro MARKETING LOGISTICS AND ITS ROLE IN MODERN CONDITIONS.....	99
Okhrimenko Alla, Opanasiuk Nataliia, Kulyk Maria ORGANIZATIONAL AND ECONOMIC MECHANISM OF THE FUNCTIONING OF TOURISM AND HOSPITALITY ENTITIES IN THE CONDITIONS OF SYSTEMIC CRISES.....	104

Pernarivskiy Oleksandr, Pidsosonna Yana SELECTIVE RISKS OF DOMESTIC BANKS DEPOSITORS IN WARTIME CONDITIONS	111
Kramskiy Serhii, Zakharchenko Oleg, Darushin Oleksandr OPTIONAL MECHANISM FOR FORMATION OF FREIGHT BUSINESS STRATEGIES OF SHIPPING COMPANIES.....	116
Antoniuk Kateryna PREREQUISITES AND FACTORS OF GASTRONOMIC TOURISM DEVELOPMENT.....	124
Nahara Maryna SYNERGY OF DIGITALIZATION AND CIRCULARITY IN THE MODERN ECONOMIC SYSTEM: STRATEGIC ASPECTS AND IMPLEMENTATION TOOLS.....	129
Dobrovolskyi Vitalii THEORETICAL BACKGROUND OF THE DEVELOPMENT OF ECOLOGICAL MARKETING.....	135
Leonidov Ihor QUALITY SIGNS OF ATTRIBUTES OF APPROPRIATION OF INTELLECTUAL PRODUCT.....	140
Rozhko Oleksandr, Nesterov Yevhen DEVELOPMENT OF THE PUBLIC FINANCE SYSTEM AS A CONDITION INTEGRATION OF UKRAINE INTO THE EUROPEAN UNION.....	146
Romaniukha Daria, Flehantova Anna STATISTICAL ANALYSIS OF THE INFLUENCE OF TNC ON THE FUNCTIONING OF NATIONAL ECONOMICS ON THE GLOBAL MARKET.....	153
Vdovychenko Andrii TRANSFORMATION OF BUSINESS MODELS OF PRINTED MEDIA IN TIMES OF DIGITALIZATION.....	163
Bogatska Nataliia INVESTMENTS IN SOCIAL BUSINESS: FUNDRAISING AND CROWDFUNDING.....	168
Kudriashov Yevhenii EFFICIENCY AND PRIORITY AREAS FOR DEVELOPMENT OF STRATEGIC MANAGEMENT OF THE TOURIST DESTINATION KYIV IN THE CONDITIONS OF COVID-19 PANDEMIC AND MARTIAL LAW.....	173
Tishchenko Ievgen INSTITUTIONAL PRINCIPLES OF RECOVERY AND RECONSTRUCTION OF THE ECONOMY OF UKRAINE.....	179
Kabanenko Andrii, Prokhorchuk Svitlana THE ESSENCE OF RISKS IN ENTREPRENEURIAL ACTIVITY.....	187
Khaietska Olha, Babiy Ihor DIGITAL INNOVATIONS IN THE AGRICULTURAL SECTOR: ANALYSIS OF EFFICIENCY AND PROSPECTS OF IMPLEMENTATION IN UKRAINE.....	191
Chernenko Yuri RISK MANAGEMENT IN UTILITY SERVICES	198
Kniazieva Tetiana, Maryna Anna FORMATION OF THE MARKET CONDITIONS AT THE PRESENT STAGE: THEORETICAL ASPECT.....	203
Makovoz Oksana, Lysenko Sergii PROJECT-BASED APPROACH TO ASSESSING THE DIGITAL TRANSFORMATION OF BUSINESS PROCESSES.....	209
Rekunenko Ihor, Borsuk Ihor, Pavlenko Olena ADAPTATION OF HR STRATEGIES ACCORDING TO THE SOCIAL AND POLITICAL CONTEXT OF UKRAINE.....	214
Tarasov Serhii IMPACT OF DIGITAL TECHNOLOGIES ON CHANGE MANAGEMENT AND DEVELOPMENT OF INNOVATIVE CULTURE.....	221

Boldov Andriy FINANCIAL DIGITALIZATION: ROLE AND SIGNIFICANCE FOR BANKING SERVICES.....	227
Voloshchuk Taras HORIZON EUROPE: THE EU BUDGET AS A RESOURCE FOR RESEARCH AND INNOVATION.....	232
Hubina Oksana UNSHADOWING OF THE NATIONAL ECONOMY: CONCEPT, FACTORS AND METHODS OF DETERMINATION.....	238
Paliienko Tetiana CLUSTERIZATION OF INTERPRETATIONS OF THE CATEGORY “INNOVATION” AS A FACTOR OF ECONOMIC DEVELOPMENT.....	244
Gavrillo Tetiana, Domanska Oleksandra ACTIVITIES OF UKRAINIAN ENTERPRISES IN THE CONDITIONS OF THE MILITARY BUSINESS LANDSCAPE.....	249
Yurganov Mykyta EVOLUTION OF THE CONCEPT OF HUMAN RESOURCE MANAGEMENT.....	256
Skorobogatova Natalia ACCOUNTING AND ANALYTICAL SUPPORT FOR INVESTMENT IN INNOVATION: NATIONAL AND INTERNATIONAL STANDARDS.....	262
Pihul Oleh, Glukh Vadym METHODOLOGY FOR EVALUATING CONSTRUCTION PROJECT MANAGEMENT IN THE CONTEXT OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT.....	267
Vasylenko Serhii THE ROLE OF MARKETING DISTRIBUTION POLICY IN ENSURING FOOD SECURITY OF THE COUNTRY.....	274
Lemishovska Olesia, Dunaievska Anastasiia DIRECTIONS FOR IMPROVING THE ACCOUNTING OF PAYROLL PAYMENTS UNDER MARTIAL LAW IN UKRAINE.....	278
Liubov Lipych COMPARATIVE ANALYSIS OF THE ADVANTAGES AND DISADVANTAGES OF REMOTE WORK FOR THE EMPLOYER AND THE EMPLOYEE.....	285
Pylypchenko Oleh MIGRATION POLICY IN TIMES OF INDEPENDENCE.....	291
Zakharov Denys ARTIFICIAL INTELLIGENCE AND URBAN PUBLIC TRANSPORT OF UKRAINE.....	300
Tymkovich Oksana, Vozna Liubov CHARACTERISTICS OF FACTORS INFLUENCING PERSONNEL MOTIVATION IN THE CONDITIONS OF ECONOMIC TURBULENCE.....	306
Andrushkevych Nataliia, Iskiv Mykhailo, Horodetsky Taras FORMATION AND OPTIMIZATION OF PROGRAMS OF STRATEGIC DEVELOPMENT OF THE ENTERPRISE.....	311
Kulik Anna, Smyrnova Iryna, Haidarzhy Anzhela EFFECTIVENESS OF PERSONALIZED ADVERTISING IN DIGITAL MARKETING.....	316
Sevidova Iryna, Susidenko Oleksii ORGANIZATION AND IMPLEMENTATION OF FINANCIAL ACCOUNTING FOR SMALL AND MEDIUM-SIZED BUSINESSES IN UKRAINE.....	321
Shvahirev Maksym EFFECTIVE INTERACTION OF ORGANIZATIONAL AND TECHNOLOGICAL SYSTEMS WITH CONSUMERS ON THE BASIS OF DETERMINING THE OPTIMAL SEQUENCE OF ORDERS.....	325
Rosokhata Anna, Matvieieva Yuliia, Bolotna Tetiana ANALYSIS AND MULTI-CRITERIA OPTIMIZATION OF INVESTMENT SUPPORT OF THE WASTE MANAGEMENT SYSTEM FOR ENERGY.....	329
Butenko Vira, Matsola Oleg MANAGEMENT OF THE ENTERPRISE'S FOREIGN ECONOMIC ACTIVITY BASED ON AN EFFECTIVE CUSTOMS SERVICE SYSTEM.....	336

Maksiutenko Iryna IMPLEMENTATION OF RELATIONSHIP MARKETING THROUGH BRAND IDENTITY.....	343
Polova Olena INVENTORY OF FORESTS: ACCOUNTING AND PRACTICAL ASPECT.....	348
Shpykuliak Oleksandr, Shelenko Diana ORGANIZATIONAL AND INSTITUTIONAL ADAPTATION OF AGRARIAN ENTREPRENEURSHIP TO THE PRINCIPLES OF THE EUROPEAN GREEN COURSE THE CONTEXT OF INTERNATIONAL ECONOMIC INTEGRATION.....	352
Filatova Hanna, Kravchenko Olena, Ovcharova Nataliia DYNAMICS OF PUBLIC INTEREST IN PUBLIC DEBT MANAGEMENT IN THE CONTEXT OF ENSURING ECONOMIC SECURITY.....	361
Vasyutynska Lyudmyla INNOVATIVE ENTREPRENEURSHIP THROUGH THE PRISM OF KNOWLEDGE ECONOMY DEVELOPMENT.....	369
Hladynets Natalia, Kuzmenko Volodymyr THE THEORETICAL ESSENCE OF THE ORGANIZATIONAL AND ECONOMIC MECHANISM.....	374
Ierko Iryna ANALYSIS AND DYNAMICS OF THE TOURISM INDUSTRY ENTITIES DEVELOPMENT: ECONOMIC COMPONENT.....	382
Zapukhlyak Volodymyr, Boida Svitlana SITUATIONAL APPROACH TO PERSONNEL MANAGEMENT IN MODERN BUSINESS STRUCTURES.....	390
Petko Stanislav ECONOMIC DISCOURSE OF THEORETICAL FOUNDATIONS FOR UNDERSTANDING DIGITAL ECONOMY.....	395
Bahorka Mariia, Skladdenko Kyrylo, Prykhodko Artem STRATEGIC CHANGES BASED ON THE SEARCH OF THE OPTIMAL ORGANIZATIONAL STRUCTURE OF THE ENTERPRISE.....	403
Hrynychshyn Yaroslav INSIDER INFORMATION AND ITS ROLE IN ENSURING THE EFFICIENT FUNCTIONING OF THE INVESTMENT FINANCIAL SERVICES MARKET.....	410
Kotkovskiy Volodymyr, Samorodov Borys, Chkheailo Anna MANAGING CORPORATE PROCESSES IN AN UNCERTAIN ENVIRONMENT: A FLEXIBLE BUSINESS STRATEGY AS A WAY TO ADAPT TO CRISIS PHENOMENA.....	417
Kublitska Olena TRENDS OF ENSURING STRATEGIC RESILIENCE OF THE E-COMMERCE MARKET IN UKRAINE.....	425
Smolych Dariia METHODS FOR ASSESSING THE STATE AND DYNAMICS OF DEVELOPMENT OF NON-GOVERNMENTAL ORGANIZATIONS.....	431
Buniak Nadiia JUSTIFICATION OF THE STRATEGY FOR IMPLEMENTING ORGANIZATIONAL CHANGES IN THE ENTERPRISE.....	437
Kytaichuk Tetiana THE ROLE OF ACCOUNTANT ETHICS IN THE POST-WAR RECONSTRUCTION OF UKRAINE.....	442
Koniukhov Vadym CONCEPTUALIZATION OF ACCOUNTING AND AUDIT OF MARKETING ACTIVITIES OF TRADE ENTERPRISES IN THE CONTEXT OF DIGITALIZATION.....	447
Poroskun Sergey BUILDING OF THE INNOVATIVE DEVELOPMENT MECHANISM OF THE SUMS REGION IN THE POST-WAR PERIOD.....	454

Sedikov Denys, Asaulenko Natalia DIGITAL MANAGEMENT AS A MODERN TREND DEVELOPMENT OF THE ENTERPRISE.....	459
Syniuk Oksana REVIEW OF APPROACHES TO DEFINING THE ECONOMIC ESSENCE OF THE CONCEPT OF “SOCIAL MANAGEMENT”.....	466
Toporkov Oleksii INTERNATIONALIZATION OF SMALL VENTURE COMPANIES: 30 YEARS OF RESEARCH.....	472
Bondar Oleksandr, Fokina-Mezentseva Kateryna CONCEPTUALIZATION OF DIGITAL TRANSFORMATION IN INTERNATIONAL BUSINESS.....	477
Krasnoshapka Andrii, Fokina-Mezentseva Kateryna THE MAIN CHALLENGES AND PROBLEMS OF STARTUP PROJECTS IN THE MODERN BUSINESS ENVIRONMENT.....	487
Ilichov Anton ECONOMIC AND ORGANIZATIONAL PROBLEMS OF THE DEVELOPMENT OF PUBLIC TRANSPORT UNDER THE CONDITIONS OF MARITAL STATE.....	492

Науково-виробничий журнал

БІЗНЕС-НАВІГАТОР

Випуск 3 (76) 2024

Коректура • *Вікторія Бабич*

Комп'ютерна верстка • *Юлія Войтюк*

Засновник і видавець:

Заклад вищої освіти «Міжнародний університет бізнесу і права».
Адреса редакції: вул. 49 Гвардійської Дивізії, б. 37-А, м. Херсон, 73039
E-mail редакції: ebitda@helvetica.ua
Електронна сторінка видання: www.business-navigator.ks.ua

Формат 60x84/8. Гарнітура Times New Roman.
Папір офсет. Цифровий друк. Ум. друк. арк. 58,82.
Підписано до друку: 30.08.2024 р. Замов. № 0824/611. Наклад 100 прим.

Надруковано: Видавничий дім «Гельветика»
65101, м. Одеса, вул. Інглезі, 6/1
Телефони: +38 (095) 934 48 28, +38 (097) 723 06 08
E-mail: mailbox@helvetica.ua
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
ДК № 7623 від 22.06.2022 р.